

Sygn. akt V U 1100/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 27 lipca 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku F. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania F. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 11 września 2015 r.

znak (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 11 września 2015 r. znak (...)** w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy F. P. prawo do emerytury od dnia 12 sierpnia 2015 roku,

II. **zasądza od strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz wnioskodawcy F. P. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,**

III. **stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.**

Sygn. akt V U 1100/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 września 2015 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy F. P. prawa do emerytury, wskazując w uzasadnieniu, że wnioskodawca do dnia 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie 3 lata i 27 dni. Zakład podał, iż nie zaliczył do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach pracy wnioskodawcy:

- od 17 marca 1980 r. do 31 sierpnia 1983 r. w (...)w G. na podstawie świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach znak: (...)r., ponieważ brak jest informacji, czy (...) S.A. jest następcą prawnym po (...)w G.,

- od 22 lutego 1984 r. do 12 czerwca 1991 r. oraz od 22 lipca 1991 r. do 31 lipca 1991 r. we (...) Przedsiębiorstwie (...), ponieważ na podstawie dokumentacji pośredniej brak jest możliwości ustalenia charakteru pracy, przynależności resortowej zakładu pracy oraz czy praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Od ww. decyzji odwołanie złożył wnioskodawca, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Wniósł nadto o zasądzenie na jego rzecz od organu rentowego kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa radcowskiego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu podał, że zarządzeniem nr 3 z dnia 8 stycznia 1992 r. Prezesa Rady Ministrów w sprawie przekształcenia (...) w G. w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa oraz statutem (...) S.A. z dnia 12 lutego 1992 r. przekształcono (...) w G. w (...) S.A., a zatem spółka ta jest następcą prawnym pierwotnego pracodawcy wnioskodawcy. Odnośnie pracy we (...) Przedsiębiorstwie (...) ubezpieczony podniósł, iż przez cały okres zatrudnienia w tym przedsiębiorstwie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace murarskie przy naprawie na gorąco pieców przemysłowych, tj. prace wymienione w wykazie A, dziale XIV pod poz. 10, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji. Dodał nadto, iż zakwestionowane okresy zatrudnienia wynoszą łącznie 10 lat, 7 miesięcy i 29 dni i nawet z okresem uznanym za udowodniony nie dadzą 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W piśmie procesowym z dnia 2 lutego 2016 r. (k. 10) wnioskodawca wniósł dodatkowo o uznanie za pracę w szczególnych warunkach okresu jego zatrudnienia od 5 sierpnia 1991 r. do 31 maja 1993 r. w (...) s.c. Remonty (...) i S-ka w L..

Sąd ustalił:

Wnioskodawca F. P. urodził się dnia (...) Wiek 60 lat wnioskodawca ukończył z dniem (...)r. Nie jest członkiem OFE.

Na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony udowodnił 25 lat, 9 miesięcy i 13 dni ogólnego stażu pracy, w tym: 24 lata, 9 miesięcy i 29 dni okresów składkowych oraz 11 miesięcy i 14 dni okresów nieskładkowych.

Dnia 12 sierpnia 2015 r. F. P. złożył wniosek o przyznanie emerytury w tzw. obniżonym wieku emerytalnym. W wyniku rozpoznania wniosku ubezpieczonego ZUS Oddział w L. w dniu 11 września 2015 r. wydał decyzję odmawiającą wnioskodawcy prawa do emerytury, zaskarżoną w niniejszej sprawie.

/bezsporne, a nadto akta emerytalne ZUS/

Wnioskodawca F. P. w dniu 17 marca 1980 r. podjął zatrudnienie w (...)w G.. W zakładzie tym pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku murarza pieców i urządzeń odlewniczych do dnia 31 sierpnia 1983 r. (3 lata, 5 miesięcy i 15 dni). Praca ta polegała na remontowaniu pieców, tzw. żeliwiaków, tj. pieców służących do odlewania wanien, zlewozmywaków i innych wyrobów metalowych z żeliwa. W okresie tego zatrudnienia wnioskodawca miał wypłacany dodatek szkodliwy. Świadcstwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za ten okres wystawił wnioskodawcy następcą prawny (...)w G. – spółka (...) S.A. w G..

Następnie, po zakończeniu zatrudnienia w (...)w G., wnioskodawca zatrudnił się we (...) Przedsiębiorstwie (...), gdzie pracował od 22 lutego 1984 r. do 12 czerwca 1991 r. oraz od 22 lipca 1991 r. do 31 lipca 1991 r. (łącznie przez 7 lat, 4 miesiące i 2 dni) na stanowisku murarza, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracując w tym zakładzie, wnioskodawca na terenie Huty (...) zajmował się budowaniem, burzeniem oraz remontowaniem pieców przemysłowych –pieców związanych z produkcją miedzi, konwertorów, pieców szybowych, obrotowych, elektrycznych, anodowych, także zbiorników na kwas siarkowy. Podczas zatrudnienia pracował na różnych wydziałach Huty, m.in. na wydziale metalurgicznym, doświadczalnym, na wydziale ołowiu, kwasu siarkowego. Prace wykonywał na wydziałach, gdzie odbywała się produkcja. W okresie zatrudnienia w ww. zakładzie miał wypłacany dodatek szkodliwy.

W dniu 5 sierpnia 1991 r. F. P. podjął zatrudnienie w (...) s.c. Remonty (...) i S-ka w L. na stanowisku murarza. Podczas zatrudnienia w tej firmie wnioskodawca zajmował się na terenie Huty (...) wyburzaniem starych posadzek oraz wylewaniem nowych chemicznych posadzek z żywic epoksydowych, po uprzednim uzbrojeniu. Prace te wykonywał podczas normalnej pracy wydziałów Huty, m.in. wydziału elektrolizy i wydziału, na którym produkowano siarczan miedzi. W takim charakterze wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do dnia 31 maja 1993 r. (1 rok, 9 miesięcy i 27 dni).

W okresie zatrudnienia w (...)wnioskodawca po 14 listopada 1991 r. był niezdolny do pracy przez łączny okres 15 dni.

W okresie od 9 czerwca 1993 r. do 7 października 1996 r. oraz w okresie od 4 maja 1998 r. do 31 grudnia 1998 r. wnioskodawca pracował w Przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku murarza przy budowie i remoncie chłodni kominowych i kominów przemysłowych, tj. przy pracach wymienionych w wykazie A, dziale V, poz. 2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Ww. okres zatrudnienia został wnioskodawcy zaliczony do stażu pracy w szczególnych warunkach w łącznym wymiarze 3 lat i 27 dni, po uprzednim odjęciu wszystkich okresów niezdolności do pracy wnioskodawcy z powodu choroby w czasie tego zatrudnienia.

Dowód: akta emerytalne i kapitałowe ZUS, w tym: świadectwa pracy, zaświadczenia,

świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach, wykazy absencji

chorobowych po 14.11.1991 r.

dokumenty z akt osobowych wnioskodawcy

zeznania świadków:

C. O. k. 44v, e-protokół z dn. 01.06.2016 r. 00:16:04 i nast.

I. K. k. 44v-45, e-protokół z dn. 01.06.2016 r. 00:31:11 i nast.

B. K. k. 54-54v, e-protokół z dn. 27.07.2016 r. 00:04:51 i nast.

B. R. k. 54v-55, e-protokół z dn. 27.07.2016 r. 00:20:47 i nast.

przesłuchanie wnioskodawcy k. 55, e-protokół z dn. 27.07.2016 r. 00:28:02 i nast.

Sąd zważył:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Obowiązująca od 1 stycznia 1999 r. ustawa o emeryturach i rentach z FUS przewiduje różne podstawy nabycia prawa do emerytury, uzależniając je od daty urodzenia ubezpieczonego. Osoby urodzone po 31 grudnia 1948 r. – jak wnioskodawca – generalnie nabywają prawo do emerytury powszechnej w chwili osiągnięcia wieku emerytalnego, który został określony w art. 24 tej ustawy. W przypadku mężczyzn urodzonych po dniu 30 września 1953 r. wiek ten wynosi co najmniej 67 lat (art. 24 ust. 1b pkt 20).

Cyt. wyżej ustawa emerytalna dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r. przewiduje jednak dodatkowo możliwość nabycia prawa do emerytury w tzw. obniżonym wieku emerytalnym, z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze na podstawie art. 184 tej ustawy. Wobec nieosiągnięcia przez wnioskodawcę powszechnego wieku emerytalnego, sporną kwestią pozostawało więc, czy spełnia on warunki do nabycia świadczenia tzw. obniżonym wieku emerytalnym.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat –dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa wyżej, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu.

Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 32 ust. 1 cyt. ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym przepisie, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Wykazanie ogólnego i szczególnego stażu pracy w wymiarze wyższym niż 25 i 15 lat nie mają znaczenia dla ustalenia samego prawa do świadczenia, a jedynie wpływają na jego wysokość.

Jak wynika z akt nin. sprawy, wnioskodawca w dniu(...)ukończył 60 lat, nie przystąpił do OFE oraz posiada wymagany ogólny okres zatrudnienia 25 lat. Sporne w sprawie pozostawało jedynie, czy wnioskodawca ma wymagany okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia:

- w (...)w G. od 17 marca 1980 r. do 31 sierpnia 1983 r.,
- we (...)Przedsiębiorstwie (...)od 22 lutego 1984 r. do 12 czerwca 1991 r. oraz od 22 lipca 1991 r. do 31 lipca 1991 r. oraz
- w (...) s.c. Remonty (...)i S-ka w L. od 5 sierpnia 1991 r. do 31 maja 1993 r.

Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu ponad wszelką wątpliwość wykazał, że F. P. posiada wymagany ustawą staż 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Okoliczności powyższe udowodnione zostały za pośrednictwem dowodów z dokumentów zawartych w aktach osobowych wnioskodawcy oraz dowodów z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków, których zeznania są zgodne, spójne, logiczne i tym samym wiarygodne. Potwierdzają one również relację wnioskodawcy odnośnie charakteru wykonywanych w zakwestionowanych okresach prac, co do których –w ocenie Sądu– nie ma wątpliwości, że wykonywane one były w warunkach szkodliwych dla zdrowia, w zakładach i na wydziałach będących w ruchu, na których wykonywane były prace w warunkach szczególnych. Jak wynika bowiem z zeznań świadków, prace murarskie przy budowie, wyburzaniu i remoncie pieców przemysłowych oraz prace posadzkowe przy wyburzaniu starych i wylewaniu nowych posadzek odbywały się stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na wydziałach Huty (...): metalurgicznym, doświadczalnym, na wydziale ołowiu, kwasu siarkowego, elektrolizy czy wydziału, na którym produkowano siarczan miedzi. Wydziały te cały czas prowadziły produkcję, a z ruchu wyłączone były jedynie te części hal, na których wnioskodawca wraz z innymi członkami brygady wyburzali, remontowali lub budowali piece czy wylewali posadzki epoksydowe. Dlatego też, w świetle takich wyników postępowania dowodowego, Sąd uznał, iż najwłaściwszym będzie uznanie ww. prac, które wykonywał wnioskodawca w zakwestionowanych okresach do prac wymienionych nie –tak jak wskazywał w odwołaniu– pod pozycją 10 działu XIV wykazu A, tj. „Prace murarskie przy naprawie na gorąco pieców przemysłowych, sklepień paleniskowych w parowozach i żeliwiaków”, ale do prac wymienionych pod pozycją 25 działu XIV wykazu A, tj. do prac polegających na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prac budowlano-montażowych i budowlano-remontowych na

oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Łączny okres wykonywania przez wnioskodawcę ww. prac (łącznie z okresem uznanym przez organ rentowy) wynosi 15 lat, 7 miesięcy i 26 dni. Składają się na niego zatrudnienia wnioskodawcy kolejno:

- w (...)w G. od 17 marca 1980 r. do 31 sierpnia 1983 r., tj. przez okres 3 lat, 5 miesięcy i 15 dni,
- we (...) Przedsiębiorstwie (...) od 22 lutego 1984 r. do 12 czerwca 1991 r. oraz od 22 lipca 1991 r. do 31 lipca 1991 r., tj. przez okres 7 lat, 4 miesiące i 2 dni, oraz
- w (...) s.c. Remonty (...) i S-ka w L. od 5 sierpnia 1991 r. do 31 maja 1993 r., tj. przez okres 1 roku, 9 miesięcy i 12 dni (po uprzednim odjęciu 15-dniowej absencji chorobowej), a nadto
- okres uznany przez ZUS tj. 3 lata i 27 dni.

W tym miejscu dodatkowo wskazać należy, iż głównym powodem nieuwzględnienia przez organ rentowy okresu zatrudnienia wnioskodawcy w (...)w G. był brak informacji o tym, czy świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawił następca prawny tego zakładu pracy. Zarzut ten okazał się całkowicie bezzasadny. Wnioskodawca bowiem w sposób niebudzący wątpliwości wykazał, że spółka (...) S.A. w G. jest następcą prawnym (...)w G.. Świadczą o tym ogólnodostępne informacje zawarte na stronie internetowej tej spółki, m.in. treść zarządzenia nr 3 z dnia 8 stycznia 1992 r. Prezesa Rady Ministrów w sprawie przekształcenia (...)w G. w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa oraz statutu (...) S.A. z dnia 12 lutego 1992r.

W świetle zatem zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, Sąd nie miał wątpliwości przy uznaniu, że wnioskodawca spełnił warunek posiadania wymaganego ustawą stażu pracy w szczególnych warunkach, a tym samym spełnił wszystkie warunki niezbędne do przyznania mu świadczenia w obniżonym wieku emerytalnym. Dlatego też –w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.– zmienił zaskarżoną decyzję ZUS jak w pkt I wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.jedn.: Dz.U. z 2013 r., poz. 490).

W punkcie III wyroku Sąd ustalił, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. Przepis art. 118 ust. 1a stanowi zaś, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego. Jako że w niniejszej sprawie okoliczności przemawiające za przyznaniem wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury ustalone zostały dopiero na podstawie dowodów zaprezentowanych w postępowaniu sądowym, w tym dowodów z zeznań świadków, nie było podstaw, by za powyższe odpowiedzialnością obciążać organ rentowy.

Z tych też względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.